

Át kell adnom egy ős történetet!

Irta: Magyar Bálint

(A visszatért pálosok atyja, Boldog Özséb szellemének)

A történet igézete,
hogy régi, még majdnem mese.
Napkeletig vezet a nyom:
hindu virág, úgy gondolom.

Átplántálták valamikor,
nem tudni, ki — nem tudni, hol.
Új szinképe már bibliás:
magányra- és bőjtire-hívás.

Mondják: Özséb írt könyveket,
de az irat-kincs elveszett.
Az ősvisszhang még visszatér,
s itt tán annak egy szava kél.

Úgy mondom el, ahogy reám
bőjtös asszony, ősz nagyanyám
hagyta... Én is fehéredem,
átadni most kell énnekem.

Átadom a szerzeten át,
mely a visszatért nagy család.
Imádkozom buzgón elébb:
Éljen benne Boldog Özséb!

*

A történet ez: Ég a nap,
tér, lég, fű, fa hajlonganak.
Már van tűz, hold s «halál» neven,
van enyésztlő és éh-elem.

Ekkor embert alkot az Úr.
Áll az, de még hangtalanul.
«Tegyük élő, ép emberré!» —
Szól Ő — s azok: «Menjünk belé!»

Szemére hull a nap (a fény)
s lát, «világ» gyúl a két tekén.
Hold szívébe s azon belül
hangulatá, kedvé derül.

Az illattal átítatott
levegő az orrba hatott.
Tér a fület szállotta meg
s ott a hallás csodája lett.

Tűz a nyelven helyezkedik,
ott szóvá lesz: zeng, lelkesít.
A fű hajnak a fejre gyúl,
a fa (háncs) mint bőr ráterül.

A halál is keres kaput; —
keres, talál: a hasba jut.
Éhséget kelt; titka titok:
szakadatlan emészteni fog!

*

A történet hindu, pogány:
Éh-elem úr test-trónusán!
Az éh, mint úr, míg él a test
s mint halál majd a — holt felett.

Az éh kér, a halál emészt,
szolgáik a szem, láb, a kéz.
Minden az éhért gyúl, ha van,
csak a halál zavartalan.

Az ember azt számítja, hogy
már elég volt, fáj a dolog,
ő megáll; tett-vett eleget
és többet már úgy sem tehet.

A hajszálak lehullanak,
nem néz a szem (éjt látna csak!)
A bőr (a háncs) megmerevül,
illat (a lég) messze kerül.

A tér — kitér: nem hall a fül,
tűz ellobog, a szó kihül.
Elhagy a kedv, a hold-ara,
a szív meleg fényugara.

Azt hiszi, ha most vége lesz:
Halálnak is halála ez.
Kacag az (mi sírunk. — Titok!)
Mi megyünk, ő maradni fog!

Ha lehull s már nem gyűjt a kar,
étket a száj már nem akar:
az akkor is ott bent marad,
neki a holt is jó falat.

S az ételért mennyi halál
úgy is, hogy még a napsugár
a szemben s a fülben a hang
s a tér, lég, még hajlonganak!

Utunk, örök utunk mi szép,
de téveteg lábunk lelép
bársonyára mérges fűnek:
nincs ereje az eskünek!

Mindent tudok, átgondolok,
jó is, rossz is minden dolog,
még rózsán is vércsepp színe,
hány tilos éh visz messzire!

Kacagj, halál, kacaghatod
szülőd, egyben bús magzatod:
a milliót (mert párja lett
annak, ki a tanyád: a test!)

*

Remete-lak, szentelt magány.
Özséb él a szegény tanyán.
Mesés Kelet fia, ma pap,
imádkozó, mély, hallgató.

A remetekunyhó előtt
kereszt, félig előre dőlt.
Oh mennyiszer s hogy fogta át,
vonta karja e drága fát.

Hányszor látta a másikat,
hol megszűnt az ósáhitat,
az ártatlan első ima,
hányszor kellett hallania,

mint Ádámnak: «Im a gyümölcs,
edd, nagy lész, ha éhet betöltsz;
halhatatlan, örök leszel» . . .
S ezen bukott az élet ell

Hányszor nézte bánatosan,
hogy a fák közt árnyék oson:
Ádám árnya, aki — Özséb,
az, aki volt régen, elébb!

Az éh s a dics, fény vágya is,
ami elmél, szemet vakít,
szolgává tesz: «Engem szeress!» . . .
S a lemondás mily gyenge nesz!

Nem hallják meg, amit kivallsz,
amit titkolsz: az hangzik, az;
a tömjént, a várt illatot,
ha elérted: nem szívhatod!

Hiába zsír, hiába szesz
az életünk: halála lesz.
Felőled egy sugár ha száll,
mögötted már száz is az árny!

Ami szépség az életé,
visszük, hordjuk a sír felé
s ki álmodott és párja lett:
millió jaj s ő hallja ezt!

*

Tudós, szent pap Kelet fia,
Özséb; hittel kell vallnia,
hogy az, mi mindent megzavart:
a legjobban tán a — magyart.

Mi mindennek átkot jelent:
az éh, a szomj, a felleget
kergető vágy: most is vadul
bennünk, bárha Krisztus az Úr!

Csak éh az éh és szomj a szomj!
Nagy áldomás, lakodalom!
A szegénynek kunyhó, magány,
minden jó az Úr asztalán!

Özséb erről irt könyveket,
Kelet-nyelvű színeseket,
erős visszhang, beszél, beszél,
hétszáz éves; ma visszatér!

Úgy mondtam el, ahogy reám
böjtös asszony, ősz nagyanyám
hagyta . . . Én is fehéredem,
elvinni nem szabad nekem!

S itt hagyom a szerzetten át,
mely a megtért Pálos-család!
Imádkozom buzgón elébb:
Éljen köztünk Boldog Özséb!

1941, Szaniszló (plébániaterületén egykor pálos
kolostor volt).